

Çağdaş sanata
ulaşmanın
en kısa yolu.

artnivo
.com

Yaprak dökümü sürüyor

Geçtiğimiz sezon galerilerin kapanma haberlerini arka arkaya almıştık. Yeni sezona başlarken ilk olarak Elipsis Galerisi, İstanbul'da faaliyetlerini sona erdirdiğini açıkladı. Şimdi ise sanat dünyasında önümüzdeki günlerde Kuad Galerisi ve 44A'nın kapanacağı konuşuluyor. (Piyasa Eki - Sayfa 3)

Cem Yılmaz IAN.Mag'de

Aysegül Dinçkök, yeni filmi "Pek Yakında"nın vizyona girmesine sayılı günler kala Cem Yılmaz ile bir araya geldi. Yeni filmi, sinemayla ve çağdaş sanatla ilişkisini anlatan Yılmaz, filmi öncesinde olağan bir heyecan yaşadığını söylüyor: "Filmleri insanlar beğensin diye yapıyoruz. Ben henüz, insanlar beğenmeye de olur kafa yapısına gelem-

dim." Yılmaz, Dinçkök'ün "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni"nden çok şey var değil mi bu filmde?" sorusunu ise şöyle yanıtlıyor: "Etkilendiğimiz filmlerden biri demek daha doğru. Zaten beğendiğimiz filmler dedikimiz zaman kapı hep aynı yerlere açılıyor."

Istanbul Art News

TÜRKİYE'NİN SANAT VE KÜLTÜR GAZETESİ

SERĞİ | PİYASA | MARDİN BİENALİ | BİFO

EKİM, 2014 | N°13 | www.istanbulartnews.com | 9 TL

HABER

Sanatçının müzesi

Türkiye'de görsel sanatlar alanındaki sanatçı müzeleri bir elin parmaklarını geçmez. Devrim Erbil ve Balkan Naci İslimyeli'nin üzerinde çalıştığı müzeleri yakın gelecekte açılacak. Bunlara Semih Berksoy adını taşıyacak fakat prosedürü uzayan müze de eşlik ediyor. 10. yılını kutlayan Doğançay Müzesi ise Türkiye'nin bu kategorideki en eski müzelerinden. Sanatçı müzelerinin önemini bahsini ettiğimiz müzelerin muhataplarıyla konuştuk. (Sayfa 10)

'Dalgah' bienal

14. İstanbul Bienali'nin kavramsal çerçevesinin açıklandığı basın toplantısı mekanı, kurgusu ve sunumuyla sanat dünyasını şimdiden hareketlendirdi. "Tuzlu Su" başlığı altında, Kadıköy Hal-dun Taner Sahnesi'nde düzenlenen toplantı, performatif yapıyla da dikkat çekti. Toplantıya katılan davetliler ise bienalin ilk dalgasına dair izlenimlerini IAN'a anlattı. (Sayfa 6)

SÖYLEŞİ

Müzik, marş ve savaş

Nevin Aladağ Rampa'daki sergisinde yine nesnelere farklı formlar giydirerek kimliklerini değiştiriyor. Askeri bir besteyi güllerle görselleştiriyor, bir evin salonunda yer alabilecek eşyalardan enstrümanlar yaparak bir 'müzik odası' inşa ediyor. Aladağ, "Ben her zaman zaman nesnelerle farklı çağrışımlar yaratmaya; bir taraftan kendi özelliklerini korurken, aynı zamanda onlara farklı kimlikler ve sesler kazandırma çalıştım" diyor. (Sayfa 21)

Sanatçının 'faydalı' takıntısı

Merkur Galerisi, Türkçede hafif bozukluk, teknik hata anlamına gelen "Glitch" başlıklı sergiyle Seçkin Pirim'in çalışmalarını sunuyor. Sergi, simetri takıntısına sahip ve askerlikteki disiplinden payını almış Pirim'in bu düzeni bozma isteğinden ortaya çıkıyor. Pirim altı bezaz heykeli için "Renk işe karışmanın ki insanların aklında soru işareti olmasın, herkes o bozukluğu sorgulasın istedim" diyor. (Sayfa 14)

Yüzleşmek için

Şükran Moral izleyiciyi Galerisi Zilberman'daki sergisine "Türkiye'ye Hoş geldiniz" sözleriyle davet ediyor. Fakat bu 'turizm ofisi'nde pek de hoş karşılanmıyorsunuz. "Daha önce Türkiye'de kadınlara karşı yürütülen bir savaş var diyordum; fakat bu durum bir soykırıma dönüştü" diyen sanatçı, izleyicinin de sergi aracılığıyla bu meseleyle yüzleşmesini istiyor. (Sayfa 25)

SERĞİ

İstanbul manzaraları

Arkas Sanat Merkezi 28 Aralık'a kadar ağırlayacağı Hoca Ali Rıza sergisiyle sezonu açtı. Hoca Ali Rıza'yla özdeşleşen manzaraların yanı sıra ustalıkla desenleri, minyatür tıdındaki guajları, suluboyaları, portre ve otoportrelerine de yer veren sergi, sanatçının resim tutkusunun bir özeti. (Sayfa 32)

Düşler alemi

İstanbul Modern'in 10. yılında Türkiye Sineması'nın 100. yaşını kutlamak için açtığı "100 Yıllık Aşk" adlı sergi, sinema-seyirci ilişkisini odağına yerleştiriyor. Çoğu kişisel arşivlerden çıkarılan birçok malzeme sinema tutkusunun izini sürüyor. (Sayfa 30)

Yarısı sanat yarısı hayat

21 Eylül 1975'te kaybettiğimiz Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun ölümünün üstünden 39 yıl geçti. Yeniye kendi köklerini 'koklayarak' en çok da Anadolu'da arayan, resmi hayatın içinden çıkaran Bedri Rahmi, döneminin efsane sanatçı ve hocalarından biriydi.

ÖZLEM ALTUNOK
ozlem@istanbulartnews.com

At arabası zanaatkarlarını izlemek için Bursa'ya gider, çakıl taşlarını boyardı. Tophane'deki kahvehanelerde öğrencilerine çizim yaptırır, pazar yerlerinde gezer, nakışa ve türküllere tapardı. Devir, bir inşa devriydi. Bedri Rahmi Eyüboğlu, yeniye kendi köklerini 'koklayarak', en çok da Anadolu'da arıyor, resmi hayatın içinden çıkartıyor-

du. Kariye Müzesi'nin düzenlemesini de yaptı, Küçük Sahne'yi de süsledi. Ona göre güzel ile faydalı aynı kadrada buluşabiliyordu. "Fakat bir sanatkarın bütün ömrünü eserine koyması mümkün müdür? Eserlerine bütün ömrünü sığdırmış bir sanatkar var mıdır" diye soruyor, yanıtı da o veriyordu: "Söğüt resmi yapan ressam onun yalnız boyuna bosuna vurulmuş, fakat rüzgarını, kokusunu, hatta lezzetini duymamış, onu avuçlarının içinde hissetmemiş ise bize oradan vereceği eser tatsız tuzsuz

bir şey olacaktır."

Yeni ülkenin kültür tarihinin sayfalarına katkıda bulunurken yüzünü Anadolu'ya çevirenlerdendi. Üretken ve özgündü. Nedim Günsür'den Turan Erol'a, Leyla Gamsız'dan Devrim Erbil'e her biri kendi yolunda yürüyen pek çok ressam yetişti. İstanbul sokaklarını mozaiklerle renklendirdi, yazmalar, seramikler, gravür ve heykeller yaptı, kitaplar dolusu sanat yazısı, şiir yazdı. Yaşadığı dönemin efsane sanatçılarındandı. Renkli hayatı ve sa-

natıyla bir dönemin çağdaşıydı. Oysa bugünün sanat dünyasında yeri ne, diye sorduğumuzda karşılık bulduğu yer biraz ıssız. Bedri Rahmi Eyüboğlu tüm yaptıkları, ettikleri o kadar ortadayken bugün biraz kenarda kaldı. Bu portre çalışmasında gelini Hughette ve torunu Rahmi Eyüboğlu ile yapılmış röportajlara, Akademi'de öğrencileri olan Teoman ve Gülseren Südor'un görüşleri ve bir diğer öğrencisi Turan Erol'un 1975'te onun hakkında kaleme aldığı yazısı eşlik ediyor. (Sayfa 11-18)

Bir arşivin 'arşivlik' hikayesi

NİLÜFER ŞAŞMAZER
nilufer@istanbulartnews.com

Türkiye sanat tarihinin son 40 yılına dair yaklaşık 100 bin belgeyi bir araya getiren Zeynep Rona Arşivi, varlığını sürdürebilmek için direniyor. 2005 yılına kadar Rona'nın evinde bulunan, 2006-2010 yılları arasında Bilgi Üniversitesi'ne bağlı santral İstanbul'da süren çalışma, yönetimin değişmesiyle 2010 Haziran sonunda kurumdaki tasfiye edilmişti. İki yıl önce Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne taşınan arşiv şimdi de, devam ettirilmesi için gerekli olan eğitimli kişilere kadro çıkarılmaması nedeniyle sekteye uğramış durumda. 1 Temmuz'dan bu yana kapıları kapalı olan arşivde, o tarihten bu yana biriken gazeteler halen işlem görmeyi beklerken Rona, kadro çıkmayacağına ve arşivin yerinden kaldırılıp kütüphaneye taşınacağına dair duyumu aldığını belirtiyor. Oysa imzalanan sözleşme gereğince üniversite, arşivin sürekliliğini sağlamayı ve kamuya açık tutmayı taahhüt ediyor. (Sayfa 7)

Devletle 'güncel' mücadele

Kültür Bakanlığı'nın tam da kültür sanat alanında yeni sezondaki yardım ve destek programları açıklanırken çağdaş sanatla devlet arasındaki mesafeli ilişkiyi konunun ilgilileriyle masaya yatırdık.

Sezon başlamış, sinema, edebiyat ve tiyatro alanında devlet desteği gündeme yeni tartışmaları da beraberinde getirmişken devletin çağdaş sanat alanında varlığı bir 'hayalet'ten öteye gitmeyen görsel sanatlar politikasına dikkat çekmek bir kez daha kaçınılmaz oldu. Cem Erciyes'in IAN için devlet desteği ve çağdaş sanat ilişkisini etrafıca ele aldığı yazısına "Devletin kültür sanat alanındaki varlığı da, yokluğu da ayrı bir mesele" cümlesiyle başlaması bir tesadüf değil elbette. Konuya dair görüşlerini aldığımız pek çok isim bu ilişkiyi daha en başından sorunlu buluyor. Bu durumun sebeplerini ve yapılabilecekleri, Erciyes'in yazısına eşlik eden görüşleriyle çağdaş sanat dünyamızın isimleri anlatıyor.

Misal, sanatçı CANAN "Devlet düzeyinde destek görmek bir bakıma beni endişelendiriyor. Her an iktidarın gölgesinin sanatçıların ensesinde olması, onaylamadığı projelerin gerçekleşmesi ya da en kötüsü destek almak için onaylanacağı düşünülen projelerin üretilmesi gibi tehlikeleri içinde barındırıyor" diyor. AICA Türkiye Başka-

nı Osman Erden de Kenan Evren'in 1986'da 1. Ankara Bienali'nin açılışındaki sansür girişimini hatırlatıyor. Siyah Bant'tan Pelin Başaran ise bu ortak sıkıntıya noktayı su sözlerle koyuyor: "Tüm sanat disiplinlerinde, devlet desteği açısından ortak sorun bağimsız bir sanat alanının tanınmaması".

Son dönemde TÜSAK tasarısı ile yeniden alevlenen tartışmaların yarattığı çekinceler de bu duruma süreklilik kazandırıyor. Öte yandan bu mesafeli ilişki, sanatçının, mesleki olarak statüsüzlüğüyle birlikte ortaya çıkan sorunlar, telif hakları, sigorta, gümrük gibi konularda yaşanan problemleri de kettiyor. Erciyes, tam da bu noktada 2000'li yıllardan sonra gelişen yayıncılık sektörünü örnek göstererek bir çözüm önerisi sunuyor: "Yazar örgütleriyle birlikte, yayıncı örgütleri neredeyse 30 yıldır devletin çeşitli kurumlarıyla bir mücadele - diyalog sürdürüyor. Bugün pek çok konuda istediklerini almış vaziyettedir. İşte bizim sanat dünyasında ki 'galerici ve sanatçı' örgütlerinin de benzer bir tavır içinde olmasını beklemeliyiz". (Sayfa 8-10)

Benzer sorunlar, 'benzer' heykeller

Ulus'taki Savoy Sitesi'nin önündeki heykel kimin? Bilemiyoruz, çünkü üzerinde herhangi bir ibare yok. Seyhun Topuz, "Kırık Formlar" serisindeki heykellerine çok benzeyen bu çalışmanın sahibinden çok zihniyeti sorguluyor. Tüm çalışmalarını kayıt altına alan Topuz'un bu durumdan sitenin önünden geçen ve benzerliği fark edenler sayesinde haberdar olmuş. Topuz, akademi hocalarından birinin sitedeki bu 'benzer' işin heykel bölümü öğrencilerine yaptırıldığını söylediğini vurguluyarak, "Keşke o öğrenci bu iş ona sipariş edildiğinde bana gelseydi. Keşke benden izin alsaydı, gelip bana danışsaydı. Onu yönlendirebilir kendisi olmasına gayret gösterebilirdim" diyor. (Sayfa 5)

art ON
İSTANBUL

Şair Nedim Caddesi No: 4 34307 Beşiktaş, İstanbul
+90 212 259 15 43 / info@artonistanbul.com / www.artonistanbul.com

ULRICH ERBEN

RENKLERİN BELLESİ
THE RECOLLECTION OF COLORS

16.09.14 - 18.10.14

ŞULE KOÇ

“Endüstri, çoğu zaman tasarımcının varlığından habersiz”

Şule Koç, kariyerine mobilya tasarımı ile başlayıp, sonrasında aydınlatma, yapı ürünleri, sergileme tasarımı gibi farklı alanlarda işler üretti. 2010 yılında kendi ofisini kuran Koç, çalışmalarıyla, Red Dot Design, Design Turkey Superior, Elle Decoration International Design, A'Golden Design gibi uluslararası ödüllere layık görüldü.

Şule Koç

IAN TASARIM

Türkiye’de tasarım yapmak ne kadar akıl işi sizce? Genç bir tasarımcı olarak piyasada kendinizi nasıl bir yerde görüyorsunuz?

Bu soruya farklı yönlerden bakabiliriz. Bu ülkede bir tasarımcı oldukça yalnız, diğer disiplinlerle iletişimi yeterli değil, endüstri onun varlığından çoğu zaman habersiz, yaşadığı dünyaya yapabileceği katkının çok azını yapabilir durumda ve gerçek anlamda mesleğini uygulayabiliyor olması, üstün bir çaba ve sabır gerektiriyor. Bir diğer taraftan Türkiye her alanda olduğu gibi sürekli bir değişim halinde ve bu değişimin bir ucundan tutan biri iseniz, yaptıklarınızın etkisi diğer ülkelerde yapılan yerel işlere göre daha büyük oluyor. Değişimin bir parçasıysanız, büyük bir parçasınız. Kendi adıma, sürekli değişen durumlara adapte olmaya çalışmanın ve bu hareketin bir parçası olmanın heyecan verici ve anlamlı olduğunu düşünüyorum.

Özellikle çok farklı sektörlerle iş yapıyorum, bu da temelde aynı olan tasarım sürecini farklı alanlarda uygulamama olanak tanıyor ve her projede bakış açımı geliştirme, değiştirme

imkânı sunuyor. Bu noktada bağımsız bir tasarımcı olarak kendime biçtiğim rol, tasarım dili olarak farklılaşabilmiş, yeni önermeler getirebilen, fark yaratabilen, güçlü bir estetik yapıya sahip, kullanıcı odaklı ürünler yapıyor olmak.

Tasarım diliniz yaşadığınız süreçte nasıl değişti / gelişti?

Projeler çoğaldıkça, komplike ürün tasarımı süreçlerinin daha verimli bir şekilde nasıl çözüleceğini geliştiriyorsunuz. Benim için malzemeyi daha iyi tanıma ve doğru brief alarak daha sağlıklı ürün çıkarma noktasındaki süreçte epey değişiklik oldu diyebilirim. Genellikle gözlemlediğim kullanıcıyla etkileşime geçen ürünler ortaya çıkıyor olmasıydı. Kullanıcı ürüne müdahale edebiliyor ya da ürün kullanıcının algısını değiştirip başka bir perspektifle bakmasını sağlıyor. Bir başka deyişle önceki tanımlarımdan sıyrılıp, belki başka işlevlerle veya kullanım şekilleriyle birleşip kendini yeniden algılatıyor. Tasarım dili, neyi nasıl yaptığınızla ilgili olduğu için teknik gelişim sürecinin yanında kişisel olarak da çevrenizi nasıl algıladığınızla, nasıl çözümlediğinizle bağlantılı diye düşünüyorum. Yaptığım işlerde malzemeleri daha doğru kullanarak özüne ulaşmaya çabasında

olan, etkileşime önem veren, kullanıcı odaklı bir süreç ve gereksiz formlardan uzak, ortaya konan fikri açık bir şekilde öne çıkaran bir estetiğin arayışında olduğumu söyleyebilirim.

Türkiye ya da dünyada kendinize örnek aldığınız bir figür var mı?

Birebir örnek aldığım bir figürden ziyade çalışma şekilleri ve zihin açan bakış açıları var. Sagmeister’ın “gap year” yaparak geliştirdiği çalışma şekli, Nendo’ nun daha ne yapılabilir dediğiniz, her üründe ortaya çıkardıkları minimal, damıtılmış fikirler, Tokujin Yoshioka’ nın kitap gibi işleri... Daha geriye gidersek, matematikçi olsaydı bir denklem bulmuş olacağını düşündüğüm Dieter Rams bu figürlere örnek olabilir.

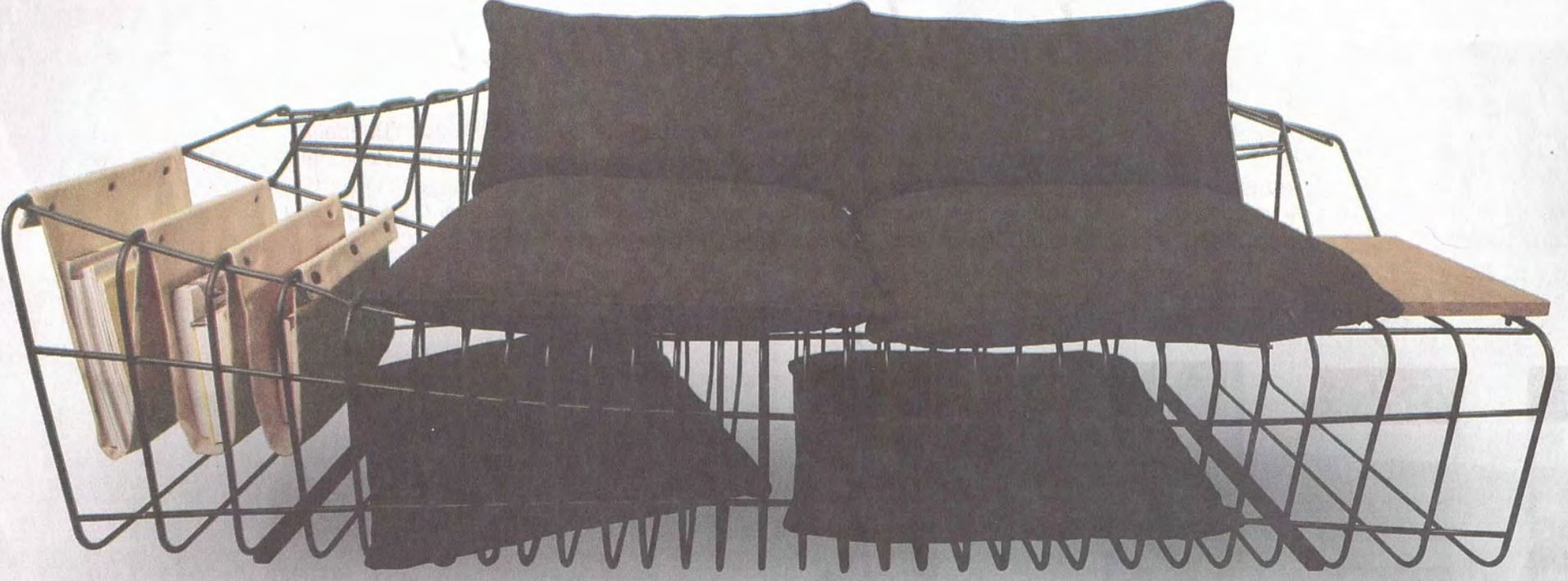
Yeni projelerinizden bahseder misiniz?

Hayatıma yeni giren taşıt tasarımı projesinin bir parçası olarak yurtdışı bir firmaya yüksek hızlı tren iç mekânları konusunda tasarım ve danışmanlık veriyorum. Bunun dışında mobilya ve aydınlatma tasarımı hep olduğu gibi paralel devam ediyor. Şu an ağırlıklı olarak ofislere ve lounge alanlarına farklı çözümler getiren bir sistem üzerine çalışıyorum.

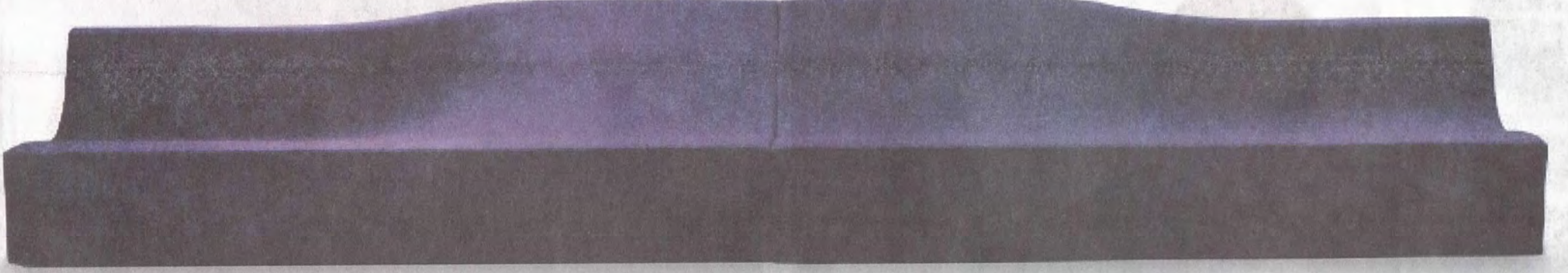
Sofist

Sofist, döşemeli koltuk kavramını sorgulayan bir oturma birimi. Koltuğun demir konstrüksiyonu, koltuğun nihai formunu oluşturuyor. Gereksiz hacimlerden arındırılmış yapısı, dergilik ve sehpa gibi ek fonksiyonlar kazandırıyor. İç hacme ek minderler veya başka eşyaların depolandığı bir alan oluşturuyor. Bu alan, insanlar dışındaki evcil hayvan sahipleri için de alternatif bir yuva konforu oluşturabilir.

Su

Suyu andıran akışkan formuyla Su, simetrik versiyonuyla kombine edilerek, genişletilebilen eğrisel bir yüzey sağlar. Tek bir modül dik oturabileceğiniz veya uzanabileceğiniz formlar arasında dönüşebilen bir yüzey sunarken, diğer birimlerle birleştirildiğinde insanların çoklu aktiviteler yapabilmesine imkan tanıyan mekanlar sağlıyor.

Birim Mobilya markası altında satılıyor.

Black Diamond

Black Diamond hem rahat bir koltuk, hem de dinamik bir heykel olma özelliği taşır. Akılcı bir geometri ile tasarlanmış yeni bir ergonomiye sahip. Dış kenarları üzerinde döndürüldüğünde farklı oturma pozisyonları sağlıyor. Pozisyonlardan biri vücudu daha dik bir konumda desteklerken, diğeri daha yatay konumda, uzanmaya yakın bir pozisyon. Birçok Black Diamond bir arada kullanıldığında, kullanıcıda farklı görsel algılar yaratıyor. Black Diamond, 2009 yılında Red Dot Product Design, 2008 yılında ise Design Turkey Üstün Tasarım Ödülü ile ödüllendirildi. ilio markası altında satılıyor.

